

Omzendbrief d.d. 5 juni 1990 m.b.t. het verlenen van morele bijstand in RVT's: minister van Sociale Zaken Busquin

Betreft: Koninklijk besluit voor het vaststellen van de normen voor de bijzondere erkenning van rust- en verzorgingstehuizen.

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;
Overwegende dat het dringend noodzakelijk is de morele, religieuze en filosofische bijstand aan de verzorgingsbehoevenden in de rust- en verzorgingstehuizen te regelen naar analogie van de ter zake vigerende normen voor de ziekenhuizen;
Overwegende dat het dringend noodzakelijk is de keuzevrijheid van de verzorgingsbehoevenden inzake morele, religieuze en filosofische bijstand onverwijld te garanderen;

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken.
Hebben Wij besloten en besluiten Wij:

Artikel 1. § 1. Punt f in fine van de rubriek 'organisatorische normen' van de bijlage van het koninklijk besluit van 2 december 1982 houdende vaststelling van de normen voor de bijzondere erkenning van rust- en verzorgingstehuizen, gewijzigd door het koninklijk besluit van 30 juli 1986, wordt punt j.
Artikel 1 § 2. De rubriek B.4. 'organisatorische normen' van de bijlage bij hetzelfde besluit wordt aangevuld als volgt:

"k) Aan de bedienaren van de eredienst en de lekenraadgevers, die door de verzorgingsbehoevenden gevraagd worden, zal ongehinderd toegang worden verleend tot de inrichting : zij moeten er voor de uitoefening van hun opdracht de geschikte sfeer en faciliteiten vinden. Volledige vrijheid van levensbeschouwing, godsdienst en politieke overtuiging dient aan iedereen gewaarborgd te worden".

Art. 2. Onze Minister van Sociale Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 5 juni 1990

BOUDEWIJN
Van Koningswege:

De Minister van Sociale Zaken,
Ph. BUSQUIN

MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID
EN LEEFMILIEU

Communicatie omzendbrief aan de Heren provinciegouverneurs, aan de ondergeschikte Openbare Besturen en aan de inrichtende machten van rust- en verzorgingstehuizen (RVT's)

Betreft : het verlenen van morele, godsdienstige of filosofische bijstand aan de verzorgingsbehoevenden.

Bij koninklijk besluit van 5 juni 1990 tot wijziging van het koninklijk besluit van 2 december 1982 houdende vaststelling van de normen voor de bijzondere erkenning van rust- en verzorgingstehuizen, rubriek B, Specifieke normen, Punt 4. Organisatorische normen, littera k) van de bijlage werd de morele, godsdienstige of filosofische bijstand aan de verzorgingsbehoevenden als volgt geregeld:

"Aan de bedienaren van de eredienst en de lekenraadgevers, die door de verzorgingsbehoevenden gevraagd worden, zal ongehinderd toegang worden verleend tot het tehuis: zij moeten er voor de uitoefening van hun opdracht de geschikte sfeer en faciliteiten vinden. Volledige vrijheid van levensbeschouwing, godsdienst en politieke overtuiging dient aan iedereen gewaarborgd te worden".

Bij concrete toepassing van deze norm dient te worden uitgegaan van het principe dat de individuele vrijheid van de verzorgingsbehoevende zoveel mogelijk moet worden geëerbiedigd en dat zijn morele, godsdienstige of filosofische be-

geleiding door een vrij gekozen deskundige onder de beste omstandigheden moet kunnen geschieden. Dit principe houdt in dat de verzorgingsbehoevende bij zijn opneming in het rust- en verzorgingstehuis duidelijk over zijn rechten ter zake moet worden ingelicht. Te dien einde zal hem een informatienota ter hand worden gesteld, waarin die rechten worden uiteengezet en waarvan de tekst bij deze omzendbrief is gevoegd.

Deze nota zal door de directie van elk rust- en verzorgingstehuis worden aangevuld met de namen en adressen van de personen die voor het verlenen van morele, godsdienstige of filosofische bijstand ter beschikking staan van het rust- en verzorgingstehuis.

De nota bevat een afscheurbaar formulier waarop de verzorgingsbehoevende een niet-verplichte verklaring kan afleggen. Indien de verzorgingsbehoevende van zijn recht gebruik wenst te maken, kan hij dit formulier naar eigen inzicht invullen. Daarna moet hij het ondertekende formulier in een gesloten omslag - er wordt een gesloten omslag bij de informatienota gevoegd - aan de directie bezorgen.

Ieder door de verzorgingsbehoevende aldus ingediend formulier heeft een strikt vertrouwelijk karakter. Met inachtneming van dit strikt vertrouwelijk karakter, wordt het formulier door de directie bewaard tot na het verstrijken van één jaar na het vertrek van de verzorgingsbehoevende uit het rust- en verzorgingstehuis.

In de katholieke eredienst worden thans niet-priesters officieel gemandateerd voor het uitoefenen van bepaalde taken met uitzondering van de toediening van sacramenten. Niets belet derhalve dat in de rust- en verzorgingstehuizen niet-priesters als vertegenwoordigers van de katholieke eredienst met de godsdienstige bijstand van de verzorgingsbehoevende wordt belast.

Deze niet-priesters worden hierna met de term 'vertegenwoordigers' aangeduid.

De bedienaars of vertegenwoordigers van de erediensten en de lekenraadgevers, ter beschikking van de rust- en verzorgingstehuizen voor het verlenen van morele, godsdienstige of filosofische bijstand, worden aangewezen als volgt:

- voor de katholieke eredienst:
door de bisschoppen van de onderscheiden diocesen; de niet-priesters, vertegenwoordigers van de katholieke eredienst, moeten houder zijn van een identificatiekaart, uitgereikt door de voornoemde autoriteiten.
- voor de protestantse eredienst:
door de voorzitter van de Synode der Belgische evangelisch-protestantse kerk, Marsveldstraat 5 - 1050 Brussel;
- voor de joodse eredienst: door het Centraal Joods Consistorie van België, J. Dupontstraat 2 - 1000 Brussel;
- voor de lekenraadgevers: door een organisme dat door de Minister van Volksgezondheid is erkend als representatief voor de niet-confessionele morele of filosofische beschouwingen.
De lekenraadgevers moeten in het bezit zijn van een identificatiekaart uitgereikt door het voormelde organisme.

Voor het oplossen van eventuele problemen terzake of bij het ontstaan van nieuwe behoeften in het rust- en verzorgingstehuis, dienen de directies zich rechtstreeks tot de voornoemde instanties te wenden.

De bedienaars of vertegenwoordigers van de erediensten en de lekenraadgevers mogen de verzorgingsbehoevende op ieder ogenblik en zonder opgelegde tijdsbeperking bezoeken. Evenwel, wanneer een verzorgingsbehoevende uitdrukkelijk om de bijstand van een bepaalde bedienaar of vertegenwoordiger van een eredienst of van een bepaalde lekenraadgever heeft verzocht, dienen de andere personen, ter beschikking van het rust- en verzorgingstehuis voor het verlenen van morele, godsdienstige of filosofische bijstand, af te zien van elk bezoek aan deze verzorgingsbehoevende. Dezelfde houding dient te worden aangenomen tegenover de verzorgingsbehoevende die verklaard heeft geen enkel bezoek te willen ontvangen.

Het is aan de bedienaars of vertegenwoordigers van de erediensten en de lekenraadgevers verboden aan om het even wie inlichtingen mede te delen, waarvan zij ingevolge of ter gelegenheid van de uitoefening van hun opdracht kennis hebben.

Ieder verzorgingsbehoevende kan op ieder ogenblik om de aanwezigheid van de bedienaar of vertegenwoordiger van de eredienst of van de lekenraadgever van wie de bijstand door hem werd gevraagd, bij zijn bed verzoeken. Desgevallend zal de directie zo vlug mogelijk en met alle beschikbare middelen de betrokken bedienaar of vertegenwoordiger van de eredienst of lekenraadgever op de hoogte brengen van het verzoek van de verzorgingsbehoevende.

Ieder geschil gerezen bij de toepassing van deze richtlijnen zal aan de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft, worden voorgelegd.

De richtlijnen voorzien in deze omzendbrief zijn onmiddellijk van toepassing. De directies zullen erop toezien dat die richtlijnen dermate worden nageleefd dat elk misbruik zoveel mogelijk wordt vermeden.

Brussel,
De Minister van Sociale Zaken,

Ph. BUSQUIN
MORELE, GODSDIENSTIGE OF FILOSOFISCHE BIJSTAND AAN DE VERZORGINGSBEHOEVENDEN

Mevrouw, Meneer,

U moet weten dat u het recht heeft het bezoek te vragen en te ontvangen van een vertegenwoordiger van uw godsdienst of van een lekenraadgever van een niet-godsdienstige morele of filosofische levensbeschouwing.

Hieronder vindt u de namen en adressen van de personen die ter beschikking staan van ons rust- en verzorgingstehuis. Nochtans kunt u het bezoek vragen van een andere vertegenwoordiger van uw godsdienst of van een andere lekenraadgever. In dit geval moet u ons zijn naam, adres en telefoonnummer - indien u dit kent - opgeven. Wij zullen trachten u in de mate van het mogelijke voldoening te schenken.

U kunt ons eveneens laten weten dat u, behoudens nieuw bericht uwentwege, geen vertegenwoordiger van een eredienst of lekenraadgever wenst te ontvangen.

Tenslotte moet u weten dat:

indien u onderstaand formulier invult, u ons dit onder gesloten omslag moet bezorgen;
U geenszins verplicht is dit formulier in te vullen;
U achteraf van mening kunt veranderen en ons dit kunt laten weten.

Namen en adressen van de personen die ter beschikking staan van ons rust- en verzorgingstehuis.

Vertegenwoordigers van
de erediensten.

Lekenraadgevers.

De Directie,

Kamer Zaal Bed

Verklaring (niet verplicht)

De ondergetekende (identiteit - meisjesnaam)
.....verlangt

(-) het bezoek te ontvangen

- van de bedienaar of vertegenwoordiger van de eredienst

.....
- van de lekenraadgever

(-) het bezoek te ontvangen van de Heer (naam en adres van de bedienaar of vertegenwoordiger van de eredienst of van de lekenraadgever).....

(-) behoudens nieuw bericht van mijnentwege, geen bezoek van een bedienaar of vertegenwoordiger van de eredienst noch van een lekenraadgever te ontvangen.

Datum en handtekening,

(-) het onnodige schrappen.